

Találkozások

Haim Gouri és Miriam Neiger-Fleischmann

2007 tavaszán konferenciát tartottak Yehuda Amichairól Mishkenot Sha'ananimban, Jeruzsálemben. A konferencián hallgatóként részt vett Haim Gouri is, feleségével, Alizával. Egy barátnőm, aki ismerte őket, bemutatott nekik, azzal, hogy én is költő vagyok. Abban az évben jelent meg a verskötetem – *Homer Besetab Hefker* –, és a táskámban mindig volt egy példány. Gouri érdeklődött iránta, és oadadtam neki. Kérte, hogy írjam bele a telefonszámomat, mert az a szokása, hogy miután elolvassa egy költőtársa könyvét, elmondja a szerzőnek a véleményét. Úgy tettem, és utána el is feledkeztem róla. Ugyanebben az évben, szeptember 20-án (csütörtökön) volt Budapesten, a Ráday utcai Galéria IX-ben a kiállításom megnyitója. Pénteken, erev Jom Kippur volt. Délelőtt vonattal utaztam vissza Komáromba, ahol születtem, és ahol lakni szoktam látogatásaim alkalmával. Valahol félúton Pest és Komárom között a vonatzejben, régi vagonok kattogása közepette megcsörrent a telefon. Gouri volt, és rögtön dicsérni kezdte a verseimet. Az izgalom miatt már nem emlékszem, hogy mit is mondott igazán. Nem akartam, hogy sok pénzébe kerüljön a hívás, és azonnal mondtam neki, hogy hol vagyok. Majdnem elsírta magát, és mesélni kezdte, hogyan utazott azokban az időkben Pestről Csehszlovákiába és vissza. És folytatta a történetet, amikor felhívtam Komáromból, mielőtt a zsidó hitközségre mentem. Megkért, hogy amikor hazatérek Jeruzsálembé, hívjam fel és találkozzunk, hogy mindent elmesélhessen.

Hazatérve kerestem, ahogy megbeszéltük, de valahogy nem jött össze a találkozás. Mindig volt valami, ami akadályozta. Pár alkalommal találkoztunk új kötetei bemutatóin, amelyeken mindig megemléltette a hallgatóknak magyarországi és csehszlovákiai tapasztalatait, és hogy mennyire meghatározták az életét. De mindig sokan voltak a könyvbemutatókon, és nem is voltam biztos abban, hogy még emlékszik rám.

2014-ben, a Lohami Hagetaot (A gettó harcosai) kibbucban, Naharia mellett, fent, északon, mint minden évben, sor került a „Bein Hacfirot”, azaz a „szirénák között” elnevezésű eseményre, amit Jom Hasoa (a soá emléknapija) és Jom Hazikaron (az

elesett katonák emléknapija) között szoktak megrendezni. Abban az évben kiemelten a magyar zsidóság deportálásának hetvenedik évfordulójára emlékeztek.

Gourit is felkérték, hogy a nagyteremben tartson beszédet, engem pedig azért hívtak meg, hogy egy workshopon Avigdor Hameiriről beszéljek. Együtt, taxival mentünk Gourival, aki nem messze lakott tőlem. Akkor már 91 éves volt. Csak félúton kezdtünk beszélgetni, amikor kiderült, hogy ki vagyok és hogy magyar származású túlélők gyerekeként születtem. Nagyon izgult, és felkért, hogy a színpadon olvassam fel a verseit a magyar zsidóságról. Bevallom, hogy csak akkor figyeltem fel igazából ezekre a versekre, pedig már két konferencián is tartottam előadást Gouriról. Ezután következtek a kis tantermekben a workshopok. A tantermekbe sokat kell lépcsőzni, ami Gourinak már nem volt könnyű, de úgy döntött, velem jön, mert becsülte Hameirit, és volt egy érdekes találkozása Hameiri egyik unokájával, aki Naharián lakik, és eljött a workshopra.

Ezután már komolyabban kezdett foglalkoztatni a gondolat, hogy az OR-ZSE-n jó lenne Gouriról órát tartani, mivel nem sokan tudnak a magyar zsidósággal való kapcsolatáról, és valahogy úgy éreztem, hogy ezzel köszönetet mondhatunk Gourinak és tiszteleghetünk előtte mindazért, amit a magyar zsidóságért tett.

Peremiczky Szilviával együtt dolgozni kezdtünk, és lefordítottuk magyarra néhány olyan versét, amely életének ezen szakaszához kötődik. Gourinak is elmondtam, hogy Budapesten, az OR-ZSE-n róla tartunk órát. Nagyon örült, párszor kifejezte köszönetét, és ismét meghívott hozzájuk. Elmesélte, mi történt akkor, és ahogy visszaemlékezett arra az időre, sokszor könnyezett és elsírta magát. Háromszor voltam nála, mert már nehezebbre esett a sok beszéd. Mondtam neki, hogy remélem, a *Múlt és Jövő*-ben megjelennek a versei. Nagyon boldogan fogadta a hírt. De sajnos, már nem élte meg.

Miriam Neiger-Fleischmann